

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
t.a.v. Directie Participatie
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Zeewolde, 25 februari 2021

Betreft: Zienswijze Ontwerp Voorkeurbeslissing Luchtruimherziening

Geachte mevrouw Van Nieuwenhuizen,

Hierbij wil ik graag mijn bezwaren tegen de Voorkeursbeslissing laten weten.

Mijn voornaamste bezwaren zijn de volgende:

1. Luchtvaart brengt veel mogelijkheden met zich mee en is belangrijk voor onze economie. Echter de intensiteit van vliegbewegingen brengt ook verantwoordelijkheden mee richting mensen, flora en fauna die voor hun welzijn afhankelijk zijn van schone lucht, een gezonde leefomgeving en een afwisselende natuur. Daarom zou het respect voor deze medegebruikers voorop moeten staan bij de vraag hoe met ons luchtruim om te gaan. Helaas ontbreekt voorgaande in alle teksten; er wordt gesproken over doelen en belangen, zoals vergroting van de capaciteit, meer efficiëntie, verduurzaming, Militaire Missie Effectiviteit. Maar de luchtvaart dient ook oog te hebben voor de belangen van de burgers die de gevolgen ondervinden. In deze luchtruim-herindeling ligt te veel de nadruk op groei van de luchtvaart. Daar maak ik ernstig bezwaar tegen en dit is mijn eerste bezwaar
2. Ten tweede mis ik in de plannen een analyse hoe met de grote actuele problemen van dit moment wordt omgegaan; covid-19, volksgezondheid, luchtkwaliteit, mogelijke inzet van meer snelle treinen, minder zakenreizigers die gebruik maken van luchtvaart. Dit plan gaat ervan uit, dat alles straks weer op de oude voet doorgaat. Daardoor schiet het plan naar mijn mening ernstig tekort en is het mogelijk al achterhaald. Het plan zou juist ook in de alternatieven hierop moeten anticiperen.
3. De herindeling van het luchtruim heeft er enorm voordeel van als Lelystad Airport niet wordt geopend. Het vliegveld ligt op een zeer ongelukkige plaats ten opzichte van Schiphol. Daardoor moeten vliegtuigen vanaf Lelystad Airport allerlei rare bochten maken en laag blijven vliegen om weg te komen of te landen. Lelystad maakt een herindeling van het luchtruim dan ook veel lastiger. Bovendien is het in ieder geval de komende tien jaar niet nodig door de crisis in de luchtvaart en zal het ook de eerste vijftien jaar verliesgevend zijn.
4. Laagvliegen tast het woon- en leefklimaat in ernstige mate aan. Het zorgt voor geluidsoverlast voor honderdduizenden mensen en gaat ten koste van waardevolle natuur en stiltegebieden. Ons landsbestuur dient zich eerst en bovenal te richten op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu en de mens centraal te stellen in uw plannen en handelen. Deze Voorkeursbeslissing geeft geen duidelijkheid over het minimaliseren van laagvliegen.
5. Laagvliegen mag niet de nieuwe norm worden in Nederland. U stelt voor om boven 1.830 m milieuhinder bepalend te laten zijn voor de routes. Er wordt dus vanuit gegaan dat boven deze

hoogte geluid acceptabel is. Vliegtuiggeluid is altijd vervelend, leidt tot stress en andere lichamelijke- en geestelijke klachten en dient zoveel mogelijk voorkomen te worden

6. Routevariant B+ zorgt ervoor dat Flevoland, de Kop van de Veluwe en Noordwest-Overijssel met veel lawaai van vliegtuigen te maken krijgen. U heeft verschillende keren aangegeven dat de B+variant geen uitgangspunt zal zijn bij de herindeling. Uw ambtenaren hebben dit eveneens gezegd. Ook de Voorkeursbeslissing gaat ervan uit dat de B+ geen uitgangspunt is. In de Voorkeursbeslissing ontbreekt een plan van aanpak op welke wijze de B+ variant wordt verlaten en men tot een nieuwe variant komt waarbij het 'Continue Climb System' en 'Continue Descent System' van toepassing gemaakt kan worden voor Lelystad Airport.
7. Vliegtuigen stoten stikstof uit. Uitstoot van stikstof boven 914 m wordt in de berekeningen niet meegenomen. Echter boven deze hoogte wordt wel een groot deel van de stikstof uitgestoten. Al in 2019 hebt u de Tweede Kamer beloofd dit te veranderen. De Plan-MER dient daarom de gevolgen hiervan mee te nemen en in beeld te brengen.
8. Plan MER (Milieu Effect Rapportage) is ondermaats en onvolledig. De MER dient *alle* milieueffecten van alle vliegroutes en varianten correct in beeld te brengen, ook gespecificeerd naar Natura2000 gebieden.
9. Het besluit tot openstelling van Lelystad Airport is controversieel verklaard door de Tweede Kamer. Ik maak bezwaar tegen het "ter inzage leggen van deze Voorkeursbeslissing Luchtruimherziening" omdat Lelystad Airport gebruikt wordt als mede-argument voor deze Luchtruimherziening.

Verder verzoek ik u om een onafhankelijke partij toezicht te laten houden op het verzamelen, inventariseren, wegen en beantwoorden van de binnengekomen zienswijzen en op de verantwoording daarvan. Zodat hiermee een correcte, betrouwbare en transparante weging geborgd wordt.

Hoogachtend,

Evert S. Ekker
Atalanta 171
3892EG Zeewolde